

Phản đối dữ dội việc xây đập Myitsone ở Myanmar mà Trung Quốc đang chuẩn bị

Đập Myitsone là một dự án đập thủy điện lớn đang được xây dựng trên **sông Irrawaddy** (Myanmar). Các nhà thầu thiết kế & xây dựng Trung Quốc đã lập đề án và chuẩn bị khởi công. Nếu hoàn thành theo kế hoạch vào năm 2017, nó sẽ là đập thủy điện lớn thứ 15 trên thế giới với công suất điện 6000MW (bằng 27% công suất đập thủy điện Tam Hiệp 22.500MW trên sông Dương Tử ở Trung Quốc). Đập được thiết kế chịu được động đất độ 8 Richter. Đập thuộc loại **đập đá nện phủ mặt bê tông (CFRD) cao 139,6m** và có chiều dài ở đỉnh 1,31km cung cấp sản lượng điện mỗi năm 16.634 GWh, chủ yếu cho tỉnh **Vân Nam** (Trung Quốc). Tổng chi phí dự án ước 3,6 tỷ USD.

Khi hoàn thành, hồ sẽ ngập khoảng 1.214km² và làm mất đất sinh sống của khoảng 1,2 vạn người, chủ yếu là người dân tộc Kachin ở đông – bắc Myanmar.

Sông Irrawaddy, nay còn gọi là Ayeyarwady cho gần với phát âm theo tiếng Myanmar, chảy theo hướng bắc nam, là sông dài nhất Myanmar (khoảng 2170 km) và là thủy lộ quan trọng hàng đầu về kinh tế và xã hội với tổng diện tích lưu vực 413.674 km².

Việc xây dựng đập lẽ ra đã được khởi đầu vào năm 2009, nhưng rất nhiều tranh cãi do lo ngại tác động bất lợi về nhiều mặt dân sinh, kinh tế, địa chấn,... đã trì hoãn dự án này. Ngày 30/9/2011, **Tổng thống Thein Sein đã đình chỉ dự án.**

Gần đây lại có các thúc giục từ phía Trung Quốc ráo riết tìm cách hồi sinh dự án và đang vấp phải sự phản đối quyết liệt. Hồi tháng 12.2018, trong chuyến thăm bang Kachin, khu vực đồi núi giáp biên giới Trung Quốc, đại sứ Trung Quốc tại Myanmar Hong Liang nói dự án Myitsone rất quan trọng đối với cả Trung Quốc và Myanmar nên việc tiếp tục trì hoãn có thể làm tổn hại quan hệ song phương. Báo *The Irrawaddy News* đưa tin trong chuyến thăm Myiyktina, thủ phủ bang Kachin, ông Hong tỏ thái độ "hách dịch" với các lãnh đạo địa phương, thúc giục họ ủng hộ dự án đập Myitsone và nói không nên kết giao với các nhà ngoại giao phương Tây. Truyền thông địa phương dẫn lời Đức cha Hkalam Samson, chủ tịch Giáo hội Baptist Kachin, một trong 6 lãnh đạo địa phương gặp gỡ ông Hong, cho biết ông vẫn không đồng ý và *tiếp tục phản đối dự án đập Myitsone*. Trong tuyên bố chung công bố ngày 14.1, ba đảng chính trị dân tộc Kachin nói họ đang tìm cách "*đình chỉ vĩnh viễn" dự án đập Myitsone*" vì đây là mong muốn của người dân. "*Chúng tôi sẽ không thay đổi quan điểm của mình về đập thủy điện Myitsone và không bao giờ cho phép xây dựng nó*" là tuyên bố của ông Gumgrawng Awng Hkam, chủ tịch đảng Dân chủ Kachin.

Những ngôi chùa Vàng bên sông Irrawaddy

Dự kiến chỗ xây đập Myitsone trên sông Irrawaddy

Mô hình đập Myitsone

Cảnh vật bang miền núi Kachin

A.H.A tổng hợp (từ tư liệu nước ngoài)